

De lesvoorbereiding begeleidt het verhaal „De koning van de jungle” uit het boek “Vertellingen uit de Karavanserai” door Lut Baten en Leila Besharat. De leidraad kan je vrij delen met geïnteresseerden met vermelding van de auteurs. Je kan de tekst ook aanpassen om hem meer geschikt te maken voor jouw doeleinden.

Het boek wordt uitgegeven door Uitgeverij sterck&devreese, en is binnenkort te verkrijgen o.a. bij De kleine Johannes, Leuven.

Meer didactisch materiaal vind je op <https://www.storiesthatmakeus.eu>.

Lesvoorbereiding De koning van de jungle © 2021 by Lut Baten is licensed under **CC BY 4.0**. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

De koning van de jungle

C = cursist T = trainer

Voorbeeld van een online les voor een leeskring van volwassen anderstaligen,

Met feedback en werkbladen (zie infra)

Tijd	TAAK	LEERDOEL	TOELICHTING
18.00-18.10 ‘	<p><u>Introductie door Nikkie van personen en doel les</u></p> <p>(door Margot: technische kant en Nikkie: interpersoonlijke kant .Cursisten kennen elkaar maar Lieve en Margot zijn nieuw. Lieve wordt de nieuwe trainer. Lut en Leila zijn gasten die als auteurs van de verhalen de cursisten begeleiden om de verhalen vanuit verschillende invalshoeken te lezen en zo meer inzicht geven in hoe mensen verschillende kunnen communiceren (= doel van de leeskring)</p>	<p>Belangrijk: Duidelijke omgeving voorzien als je online communiceert</p> <p>Doelen: - Leesstrategieën</p> <p>-ICC in discussie, deelnemers brengen hun ervaring</p>	<p>Iedereen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan horen en zien - heeft de tekst gekregen via mail - ziet de chat <p>Prenten zijn zichtbaar</p> <p>Podcast is niet voorhanden. De tekst wordt ingelezen in stukjes op het moment</p>
18.10-18.30	<p><u>Introduceer jezelf (Nikkie)</u></p> <p>Volgens hetzelfde patroon</p> <p>Hoe heet je etc... waar woon je nu? Op dezelfde plaats ? Hoe lang al? Waar woonde je vroeger? Hoe lang? Op dezelfde plaats?</p> <p>Welke talen spreek je?</p> <p>Lees je graag?</p> <p>Wat doe je nu? Waar? Hoe lang al? Doe je dat graag?</p>	<p>C kan zich voorstellen op een coherente manier en zo nodig vragen stellen ter toelichting</p> <p>Contact en loskomen</p> <p>Socioemotioneel</p> <p>C en T leren elkaar kennen vr interactie en vertrouwen</p>	<p>T herhaalt op een correcte manier als er een flagrante fout is of als iets echt onduidelijk is</p> <p>T gebruikt de chat</p> <p><i>!niet vragen naar : Valt het mee nu? Dat is al een interpretatie.</i></p>
	<p>Doel en Overzicht van de les (Lut)</p> <p>1 verhalen beluisteren en lezen</p>	<p>Leesvaardigheid verhogen</p> <p>Met mensen uit</p>	

		verschillende culturen beter kunnen communiceren	
18.30-18.40	<p>1.Contextualiseren: Voorstelling tekst</p> <p>Verhaal van de leeuw: titel: <i>De koning van de jungle</i></p> <p>1. Voorkennis activeren</p> <p>->prenten bekijken, benoemen van de dieren i h Nls</p> <p>-> de prenten in een mogelijke volgorde voor een verhaal zetten,</p> <p>Resultaat: De prent vd tevreden leeuw is de laatste= titel vh verhaal</p>	<p>Leesvaardigh.:</p> <p>- hypothese vormen</p> <p>- eigen kennis bevragen</p> <p>- Titel van het verhaal en relatie tot de prenten/inhoud.</p>	<p>1. Prenten A-E delen(= close-up van dieren).</p> <p>Chat1: hypothese</p> <p>1.Ken je deze dieren? Hoe heten ze in het Nederlands? T zet namen in de chat</p> <p>2. Prenten 1-5 (= verloop van het verhaal) delen.</p> <p>Chat: Kijk naar de prenten. Ze stellen elk een fase in het verhaal voor. Wat is de volgorde? Abcde of acde of</p> <p>3. Cursisten zetten volgorde in de chat</p>
18.40-19.20	<p>2.Voorspellend lezen</p> <p>->Introductie Makrostructuur en stappen van een verhaal</p> <p>a. volgorde van de prenten aanpassen/ confirmeren?</p> <p>-> hypothesen checken</p> <p>b. 1e deel vd tekst beluisteren tot na de anticlimax</p> <p>C maken makrostructuur en voorspellen de afloop</p>	<p>Strategie 1: Voorkennis activeren</p> <p><i>Makrostructureel leren lezen gebaseerd op eigen kennis van verhalen:</i></p> <p>Strategie 2 : voorspellend lezen</p>	<p>Chat 2: Makrostructuur</p> <p>T vragen in chat toelichten</p> <p>C schriftelijk beantwoorden vr zichzelf</p> <p>-> Margot, Lieve, Leila en Lut lezen</p>

	<p>2e stuk (afloop) beluisteren</p> <p>⇒ resultaat grove inhoud van het verhaal construeren</p> <p>⇒ tekst geven om stilte te lezen</p>	<p><i>Hypotheses maken</i></p> <p>Strategie 3: = SKIMMING <i>inhoudelijk bevrugend lezen</i></p>	<p>T chat 2 invullen met antwoorden C ->M, L, L, L lezen</p> <p>Chat 3 invullen</p> <p>C: met prenten en makrostructuur en 1x luisteren</p> <p>C: Chat 4 + 5 individueel invullen</p>
<p>19.20-19.35 +</p>	<p>3. verdiepend lezen</p> <p>Iedereen leest het verhaal stil</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderstreept - zet vraagtekens en uitroeptekens <p>- met de vragen van werkblad 2 in het achterhoofd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welk dier doet wat? - Belofte maakt schuld 	<p>Bevestiging /bijstelling hypothesen</p> <p>Strategie 4: = SCANNING verdiepend lezen</p>	<p>Chat 4 en 5 :</p> <p>Chat 4. Alle dieren beloven iets. Wat beloven ze en wat doen ze?</p> <ul style="list-style-type: none"> - de leeuw? Ik zal je niet... - de kraai? Ik zal heel - de vos? Ik zal goed ... - de luipaard? Ik zal snel ... - de kameel? <p>Chat 5. Belofte maakt schuld, anders krijg je een dikke bult.</p> <p>= Als je iets belooft, dan moet je het ook doen.</p> <p>Doen alle dieren in dit verhaal dat</p>

			<p>ook?</p> <p>En de leeuw? Waarom wel? Waarom niet?</p>
19.35-19.40	pauze	<p>discussie en verduidelijking</p> <p>interactie auteur-lezer:</p>	<p>Na de pauze:</p> <p>Vragen beantwoorden</p>
19.40-20.00	<p>4. het verhaal interpreteren</p> <p>a. Herhalen van leesstrategieën : Wat hebben we gedaan?</p> <p>1. Voorkennis, 2. Voorspellen: 5 stappen in een tekst 3. Inhoud begrijpen</p> <p>2. Bevragen: Wat is de functie van de tekst? Bevragen van de tekst: evalueren</p> <p>b. Transfer</p> <p>Wat doen we met de tekst? Interculturele competentie</p> <p>Gesprek: Belofte maakt schuld?</p> <p>Tegenover wie? Verschil individualistische en collectivistische samenlevingen</p> <p>Vraag : <i>cultuur dieren</i> : individualistisch/collectivistisch? = <i>collectivistisch</i>: kameel –nieuw in grote groep- onvoorwaardelijk trouw, leeuw leider met alle macht.</p> <p>Interculturele communicatieve</p>	<p>Functie van het verhaal?</p> <p>Strategie 6: conclusies trekken, kritiek /opinie formuleren en dubbelchecken</p> <p>ICC</p>	<p>entertainen,? informeren,? overtuigen? Chat 6 en 7</p> <p>Chat 6: Welk dier vind jij sympathiek? Waarom?</p> <p>Chat 7: Is je opinie dezelfde als die van de anderen?</p> <p>Info: zie leidraad klasgesprek</p> <p>Werkblad 4 geven en door het</p>

	<p>competentie : 3 stappen</p> <p>1. d.i. zoek contact, observeer, stel vragen, kijk en luister</p> <p>Macht/Conflict : evident?</p> <p>d.i. zoek naar oorzaken en gevolgen, maak hypothesen en check ze maar trek nog geen conclusies. Oordeel niet.</p> <p>Wat is mijn conclusie over dit verhaal? De koning van de jungle?</p> <p>Ben jij een koning, een raadgever of een kameel?</p>	<p>IC</p> <p>Stap 1: exploratie</p> <p>Stap 2: Onderzoeken</p> <p>Stap 3: Evalueer</p>	<p>werkblad scrollen</p> <p>Chat 8: individualisme vs collectivisme , C geven redenen NIET vragen naar 'eigen' cultuur.</p> <p>Mensen leven hier en hebben eigen ervaringen die ze wel of niet willen delen online.</p> <p>Chat 9: Wat is "the Crack"</p> <p>Werkblad 5</p>
<p>2. In welke cultuur leef jij nu?</p> <p>Eerder individualistisch or eerder collectivistisch?</p> <p>3. Helpt het verhaal je om deze cultuur te begrijpen?</p>	<p>Werkblad leesstrat.</p> <p>Werkblad Culturele verschillen</p>		
<p>d.i. Voor wie heb ik empathie? Wat zou ik moeten veranderen? Hoe verrijkt mijn inzicht ?</p>			
<p>Verhalen lezen: op verschillende niveaus</p> <p>Omgaan met mensen: dynamisch proces</p>			
	<p><u>Conclusie: Voorstelling templates</u></p> <p>1. <u>Hoe begrijp je beter WAT mensen vertellen?</u></p> <p>2. <u>Hoe begrijp je beter HOE mensen spreken?</u></p>	<p>Makrostructuur van een verhaal</p> <p>Intercultureel communiceren.</p>	

19.55	<u>Huiswerk</u> feedback form		Evaluatieformulier voorbereiden

Feedback van lesnemers:

Doel : Deze les gaf hen een heel goede inleiding tot leesstrategieën en tot het zelf schrijven van een verhaal of een tekst, wat ze als hogeropgeleiden heel erg nodig hadden. De verschillende stappen tot interculturele communicatie vonden ze verhelderend en structurerend voor de discussie maar er was niet voldoende tijd voor de discussie waarin ze hun eigen ervaringen meer aan elkaar wilden toetsen.

Vorm: De online-les was heel goed voorbereid met duidelijke werkbladen die in de chat samen ingevuld konden worden. Omdat er weinig cursisten uiteindelijk deelnamen was het niet nodig om in break-out rooms te werken en te praten. Dat zou wel de deelnemers meer aanzetten om hun eigen ervaringen te delen. Nu waren de lesgevers en auteurs altijd aanwezig.

Inhoud: Het verhaal vonden de volwassen anderstaligen heel mooi en heel gepast. De woordenschat was niet moeilijk. Het thema vonden ze heel bespreekbaar en zinvol.

Opvolging: Enkele mensen gingen het verhaal zelf aan hun eigen kinderen doorvertellen. Ze vroegen nog naar dergelijke leesrondes. Ze wilden meer tijd voor de discussie maar ook om zelf het verhaal te lezen, om zelf rollen op te nemen en zo hun Nederlands en hun communicatieve omgang te oefenen.

Conclusie: De les kan virtueel en in de klas. De hulpmiddelen (werkbladen, tekeningen, chat) zijn functioneel en ondersteunend. De tijdsbesteding in 2 uur is veel te kort want de transferstap werd eigenlijk overgeslagen. De mensen wilden veel meer tijd om zelf te discussiëren en zelf met de tekst verder te werken. Een podcast werd niet gebruikt maar zou heel nuttig zijn.

Beoordeling: Het Taalbeleid van de Stad Leuven en de auteurs wilden de verhalen uitproberen en kregen daartoe de toestemming van een leeskring van de bibliotheek Twee Bronnen, waarvoor een heel oprechte dank, Er waren slechts 2 uur ter beschikking, omwille van Covid (de mensen van de leeskring hadden elkaar een jaar niet gezien). Deze testles was ook bedoeld om te testen hoe de leeskring virtueel kon functioneren. Het was dus een dubbele testles (april 2021): virtueel samen lezen en discussiëren en ICC uitproberen. Een hele klus, die dankzij de deelnemers en de trainers een succes was, voor herhaling vatbaar. De auteurs danken de dienst Taalbeleid van de Stad Leuven heel oprecht voor deze gelegenheid.

Werkblad 1: MAKROSTRUCTUUR van een VERHAAL

Chat 1. VOORKENNIS ACTIVEREN

Ken je deze dieren? Hoe heten ze in het Nederlands?

Kijk naar de prenten. Ze stellen elk een fase in het verhaal voor.

Wat is de volgorde? Abcde of acde of

Chat 2 : = MAKROSTRUCTUUR

1. Plaats van het verhaal = prent ?

= context : W.....? W.....? W....?

a. W..... ?

2. Complicatie in het verhaal: = prent ?

b. Wat

c. Waar verschillend van

3. Climax : succes? = prent ?

d.

e.

? Anticlimax

De kameel wordt

Chat 3

4. Resultaat = prent ?

f.

g.

5. Moraal van het verhaal = prent ?

.....

Werkblad 2 De kern van een verhaal

Deze vragen in de chat:

Chat 4. Alle dieren beloven iets. Wat beloven ze en wat doen ze?

- de leeuw? Ik zal je niet...
- de kraai? Ik zal heel
- de vos? Ik zal goed ...
- de luipaard? Ik zal snel ...
- de kameel?

Chat 5. Belofte maakt schuld, anders krijg je een dikke bult.

= Als je iets belooft, dan moet je het ook doen.

Doen alle dieren in dit verhaal dat ook?

En de leeuw? Waarom wel? Waarom niet?

Chat 6: Welk dier vind jij sympathiek? Waarom?

Chat 7: Is je opinie dezelfde als die van de anderen?

Werkblad 3

- in de chat-

Chat 8

Verschillen tussen culturen: individualisme en collectivisme

**In individualistische gemeenschappen zijn de banden tussen individuen los:
iedereen draagt zorg voor zichzelf en hun directe familie.
In collectivistische gemeenschappen is de band in de grote groep heel sterk:
een uitgebreide familie en een groot netwerk aan vrienden:
onvoorwaardelijke trouw zorgt voor bescherming.**

Gesprek :

1. In welke cultuur leven de dieren?

Eerder individualistisch or eerder collectivistisch?

Chat 9:

Leonard Cohen zingt: There is a crack in everything. That is how the light gets in.

Mensen en culturen zijn als stukken stof, aan elkaar genaaid. Daar trekt het en scheurt het soms

*Daar zijn conflicten. Over zaken aan de oppervlakte. Over opinies. Wat opent de scheur?
Wat komt aan het licht? Wat zit er onder?*

Werkblad 4 : Overzicht leesstrategieën

1. *VOORKENNIS ACTIVEREN* Voor je leest: wat weet je over dit thema? Activeer het.
 - a. *Kijk naar prenten, naar grafieken, naar titel, tussentitel, ondertitel*
 - b. *Welke vragen stel je?*
2. *VOORSPELLEND LEZEN*
 - a. *SCAN : Wat is de structuur van de tekst?*
 - i. *Bv. in een verhaal zijn er meestal 5 stappen*
 - b. *SKIM : Wat is het einde van de tekst?*
 - i. *Wat begrijp ik wel , wat niet? Helpen de visuele elementen? Titels?*
 - c. *SKIM: Verbind de prenten met woorden in de tekst*
 - i. *Wat begrijp ik beter? Ga ik akkoord met de auteur? ...*
 - d. *SKIM: Wat is de kerngedachte van de tekst ?*
3. *INTERPRETEER:*
 - a. *SCAN: Lees van alinea de titel, begin en einde van de alinea*
 - i. *Stel vragen als WIE DOET WAT/ WANNEER /WAAR /HOE/WAAROM?*
 1. *Ken ik dat? Wat niet? Verwacht ik dat? Waarom niet?*
 - b. *SKIM: Formuleer elke alinea in je eigen woorden.*
 - i. *Noteer nieuwe woorden in context*
4. *SKIM & SCAN: Lezen in een CIRKEL = opnieuw lezen*
 - a. *Behoud je dezelfde kerngedachte?*
 - b. *Kijk opnieuw naar de prenten en de titel en het einde*
 - c. *Zie je iets meer dat je helpt voor 5:*
5. *SKIM: KERNIDEE van de tekst*
 - a. *Wat is het thema van de tekst?*
 - b. *Wat is de functie van de tekst?*
(= wat wil de auteur bij de lezer: Plezieren? Informeren? Overtuigen?....)
 - c. *Met welke ideeën/voorbeelden uit de tekst ondersteun/motiveer ik die keuze*
 - d. *Wat is de tijd/plaats/ context waarin dit verhaal is geschreven. Heeft het invloed of niet?*
6. *Evaluatie*
 - a. *Wat is mijn idee? Ga ik akkoord of niet? Ben ik juist of niet?*
 - b. *Wat is nieuw voor mij ? Wat ken ik? Wat ken ik niet? Wat wil ik onthouden? Wat wil ik meer?*
7. *Taal*

- a. *Welke nieuwe woorden wil ik onthouden?*
 - b. *Welke combinaties vind ik (bv. iemand de les lezen)*
8. *TRANSFER: Wat doe ik met de tekst?*
=> Interculturele component (zie werkblad 5)
 - a. *Doet deze tekst me nadenken? Helpt de tekst me om gemakkelijker om te gaan met mensen uit een andere cultuur? Zie werkblad 5.*
 - b. *Wil ik over deze tekst spreken met iemand ? Waarom wel? Waarom niet?*

Werkblad 5: Conclusie: Omgaan met culturele verschillen (ICC)

ICC Het is een dynamisch proces, met openheid en verbredend en verhogend perspectief, zoals in een spiltrap:

Fase 1: EXPLOREER

d.i. zoek contact, observeer, stel vragen, kijk en luister

Bijvoorbeeld bij het verhaal van de leeuw: De leider (de leeuw) doet een beroep op een team, steunt daarop en is er erkentelijk voor. De leider is open voor nieuwe ideeën. In een levensbedreigende situatie komt trouw in vraag (de raadgevers gaan lopen) maar de redding zit in een onverwachte hoek: de kameel blijft ter beschikking, onvoorwaardelijk.

fase 2: ONDERZOEK

d.i. zoek naar oorzaken en gevolgen, maak hypothesen en check ze maar trek nog geen conclusies. Oordeel niet.

Bijvoorbeeld bij het verhaal van de leeuw: Er is een contrast tussen het gemeenschapsgevoel en het individueel egoïsme, en daaraan verbonden ook sluwheid (de raadgevers bedenken een plannetje voor de kameel en de leeuw) en misleiding.

De leeuw heeft duidelijk macht. Hij misbruikt die niet.

Fase 3: WAT HEB IK GELEERD?

d.i. Heb ik empathie? Hoe verander ik ? Hoe verrijkt mijn inzicht ?

Wat doen we met dit inzicht in ons eigen leven: nu op dit moment? Of vroeger? Wat heb ik beleefd? Hoe denk ik daar nu over?

"There is a crack in everything. That is how the light gets in.

